

ผลของบรรยากาศการเรียนรู้ทางจิตวิทยาที่มีต่อแรงจูงใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาดนตรีด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

นางสาววัชรภา ชันส์อังก์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา ภาควิชาสารัตถศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2543

ISBN 974-13-0911-2

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- 4 มี.ย. 2545

I 1989 ๖66

EFFECTS OF PSYCHOLOGICAL LEARNING CLIMATE ON MOTIVATION AND
LEARNING ACHIEVEMENT IN MUSIC THEORY OF LOWER
SECONDARY SCHOOL STUDENTS

Miss Wacharapa Khunsum-aung

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Psychology

Department of Foundations of Education

Faculty of Education

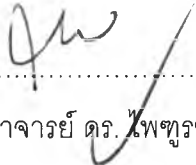
Chulalongkorn University

Academic Year 2000

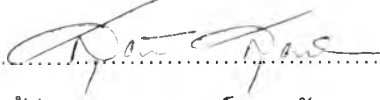
ISBN 974-13-0911-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของบรรยากาศการเรียนรู้ทางจิตวิทยาที่มีต่อแรงจูงใจและผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนวิชาดนตรีด้านทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
โดย นางสาววิชราภา ชันส์สำอางค์
สาขาวิชา จิตวิทยาการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร.ประसार มาลากุล ณ อยุธยา

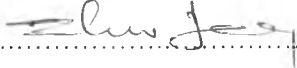
คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

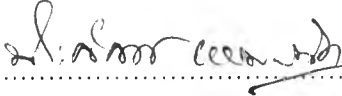

.....คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สิ้นลารัตน์)

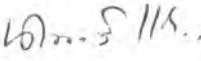
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการสอบ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประसार มาลากุล ณ อยุธยา)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประศิกดิ์ หอมสนิท)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นรินทร์ แสงสุสวัสดิ์)

วัชรภาภา ชั้นลำอองค้ : ผลของบรรยภคคการเรยนรู้ทงจติวิทยทมีต่อแรงจูงใจและผลสัมฤทธิ์ทงการเรยนวิชาดนตรีด้นทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศีกษตอนต้น (EFFECTS OF PSYCHOLOGICAL LEARNING CLIMATE ON MOTIVATION AND LEARNING ACHIEVEMENT IN MUSIC THEORY OF LOWER SECONDARY SCHOOL STUDENTS) อจกรยที่ปรีภคษา : รศ.ดร.ทวี่วัฒน์ ปิตยอนนท้, รศ.ดร.ประสกร มลลภคณ ณ อญธยภ , 144 หน้. ISBN 974-13-0911-2

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษผลของบรรยภคคการเรยนรู้ทงจติวิทยทมีต่อแรงจูงใจและผลสัมฤทธิ์ทงการเรยนวิชาดนตรีด้นทฤษฎีสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศีกษตอนต้น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศีกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2543 โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ กรุงเทพมหานคร ที่ได้จากการลุ่มห้องเรยนจนวน 2 ห้องเรยน ๆ ละ 40 คน แล้วสุ่มอย่างงายเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยกลุ่มทดลองเป็นกลุ่มที่เรยนในบรรยภคคการเรยนรู้ทงจติวิทย และกลุ่มควบคุมเป็นกลุ่มที่เรยนในสภคบรรยภคคในชั้นเรยนตามปกติ ระยะเวลาในการทดลอง 5 สัปดาห์ ซึ่งทั้ง 2 กลุ่ม ด้รับการทดสอบก่อนและหลังการทดลองด้วแบบวัดแรงจูงใจ และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ในวิชาดนตรีด้นทฤษฎี การวิเคราะห์ให้การวิเคราะห์ด้วการทดสอบค่าที่

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนที่เรยนในบรรยภคคการเรยนรู้ทงจติวิทย มีคะแนนเฉลี่ยแรงจูงใจสูงกว่ นักเรียนที่เรยนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทงสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนที่เรยนในบรรยภคคการเรยนรู้ทงจติวิทย มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทงการเรยนวิชาดนตรีด้นทฤษฎีสูงกว่ นักเรียนที่เรยนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทงสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนที่เรยนในบรรยภคคการเรยนรู้ทงจติวิทย ภายหลังการเรยนมีคะแนนเฉลี่ยแรงจูงใจสูงกว่ก่อนการเรยน อย่างมีนัยสำคัญทงสถิติที่ระดับ .05
4. นักเรียนที่เรยนในบรรยภคคการเรยนรู้ทงจติวิทย ภายหลังการเรยนมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทงการเรยนวิชาดนตรีด้นทฤษฎีสูงกว่ก่อนการเรยน อย่างมีนัยสำคัญทงสถิติที่ระดับ .05

ภคควิชา สวรรตศีกษา
 สาขาวิชา จติวิทยการศีกษา
 ปีการศึกษา 2543

ลายมือชื่อ นิสิต.....
 ลายมือชื่อ อจกรยที่ปรีภคษา.....
 ลายมือชื่อ อจกรยที่ปรีภคษา ร่วม.....

: 4283805927 MAJOR EDUCATIONAL PSYCHOLOGY

KEY WORD : PSYCHOLOGY LERANING CLIMATE / MOTIVATION / LEARNING ACHIEVEMENT /
MUSIC THEORY

WACHARAPA KHUNSUM-AUNG : EFFECTS OF PSYCHOLOGICAL LEARNING
CLIMATE ON MOTIVATION AND LEARNING ACHIEVEMENT IN MUSIC THEORY
OF LOWER SECONDARY SCHOOL STUDENTS. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF.
TAWEEWAT PITAYANON , Ph. D. THESIS CO-ADVISOR : ASSOC. PROF. PRASARN
MALAKUL NA AYUDHAYA , Ph. D. 144 PP. ISBN 974-13-0911-2

The purpose of this research was to study effects of psychological learning climate on motivation and learning achievement in music theory of lower secondary school students. The subjects were the students from simple random sampling two rooms of Mathayom Watsing school. The students were rancomly assigned into experimental group and control group with 40 students each. The experimental group was taught in the psychological learning climate while the control group in the conventional learning climate for 5 weeks. All subjects were tested by motivation test and learning achievement in music test by the researcher before and after the experimental period. The testing scores were analyzed by using t – test

The results were as follows :

1. The students who received the psychological learning climate showed the posttest mean scores on the motivation test higher than students who received conventional learning climate at the .05 significant level.
2. The students who received the psychological learning climate showed the posttest mean scores on the learning achievement test higher than students who received conventional learning climate at the .05 significant level.
3. The students who received the psychological learning climate showed the posttest mean scores on the motivation test higher than the pretest scores at the .05 significant level.
4. The students who received the psychological learning climate showed the posttest mean scores on the learning achievement test higher than the pretest scores at the .05 significant level.

Department Foundations of Education

Field of Study Education Psychology

Academic year 2000

Student's signature.....

Advisor's signature.....

Co-advisor's signature.....

Wacharapa Khunsumanna

Taweewat Pitayanon

Prasarn Malakul

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถและความช่วยเหลือเป็นอย่างดี จากรองศาสตราจารย์ ดร.ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา และ รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ เอาใจใส่ดูแล แก้ไขข้อบกพร่องอย่างใกล้ชิดโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และให้คำแนะนำเป็นอย่างดียิ่งในการปรับปรุงแก้ไข ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประศักดิ์ หอมสนิท และผู้ช่วยศาสตราจารย์นิรันดร์ แสงสวัสดิ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ เป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะที่มีค่ายิ่งต่อความสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ในสาขาวิชาจิตวิทยาทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด ขอขอบพระคุณ อาจารย์ และนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ทุกท่านที่ทำให้กำลังใจ และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดียิ่งในการทดลองเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อความสมบูรณ์ของงานวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณครู-อาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้การศึกษานำให้ผู้วิจัยมีวันนี้ได้ และเหนือสิ่งอื่นใด ขอกราบระลึกถึงพระคุณของบิดา มารดา ผู้ให้ชีวิตและเลี้ยงดูจนเติบโตใหญ่ คุณความดีที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบเป็นเครื่องบูชาคุณท่านด้วยความเคารพ

วัชรภา ขันลำอางค์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1. บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
สมมุติฐานของการวิจัย.....	6
ขอบเขตการวิจัย.....	6
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	8
2. วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ทางจิตวิทยา.....	9
ทฤษฎีการเรียนรู้แนวกลุ่มปัญญานิยม.....	24
ทฤษฎีการเรียนรู้แนวมนุษยนิยม.....	28
ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง.....	32
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ.....	36
ความสัมพันธ์ระหว่างการสร้างบรรยากาศทางจิตวิทยากับแรงจูงใจในการเรียน.....	47
แนวคิดวิธีการสอนดนตรี.....	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3. วิธีดำเนินการวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูล	
กลุ่มตัวอย่าง.....	69
การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	69
การออกแบบการวิจัย.....	70
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	70
วิธีดำเนินการวิจัย.....	75
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	77
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย.....	88
อภิปรายผลการวิจัย.....	95
ข้อเสนอแนะ.....	99
รายการอ้างอิง.....	101
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	110
ภาคผนวก ข. หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	114
ภาคผนวก ค. รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ.....	116
ภาคผนวก ง. ตัวอย่างแผนการสอน.....	119
ภาคผนวก จ. แบบวัดแรงจูงใจในการเรียน.....	128
ภาคผนวก ฉ. ตารางค่าอำนาจจำแนกแบบวัดแรงจูงใจในการเรียน.....	133
ภาคผนวก ช. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	135
ภาคผนวก ซ. ตารางค่าอำนาจจำแนกแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน....	142
ประวัติผู้เขียน.....	144

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. การสรุปแนวความคิดการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ทางจิตวิทยา.....	20
2. การเปรียบเทียบบรรยากาศในห้องเรียนระหว่างกิจกรรมการเรียนรู้ แบบคอนสตรัคติวิสต์ กับแบบเดิม.....	35
3. การออกแบบการวิจัย.....	70
4. การวิเคราะห์การให้น้ำหนักของเนื้อหาของแบบทดสอบ.....	74
5. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	77
6. ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนน แบบวัดแรงจูงใจและคะแนนผลสัมฤทธิ์ในวิชาดนตรีของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมในระยะก่อนการทดลอง.....	80
7. ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนแรงจูงใจจาก แบบวัดแรงจูงใจของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระยะก่อนการ ทดลองโดยการทดสอบค่าที่ (t-test independent).....	81
8. ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบทดสอบ ผลสัมฤทธิ์ในวิชาดนตรีของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระยะก่อน การทดลองโดยการทดสอบด้วยค่าที่ (t-test independent).....	82
9. ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนแบบ วัดแรงจูงใจและคะแนนผลสัมฤทธิ์ในวิชาดนตรีของกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลอง.....	83
10. ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนแรงจูงใจจากแบบ วัดแรงจูงใจของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลองโดย การทดสอบด้วยค่าที่ (t-test independent).....	84
11. ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบ ผลสัมฤทธิ์ในวิชาดนตรีของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระยะหลัง การทดลองโดยการทดสอบด้วยค่าที่ (t-test independent).....	85
12. ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนแรงจูงใจจาก แบบวัดแรงจูงใจของกลุ่มทดลองในระยะก่อนและหลังการทดลองโดย การทดสอบด้วยค่าที่ (t-test dependent).....	86

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
13. ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนแรงจูงใจจาก แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ในวิชาดนตรีของกลุ่มทดลองในระยะก่อนและ หลังการทดลองโดยการทดสอบด้วยค่าที (t-test dependent).....	87
14. ค่าอำนาจจำแนกแบบวัดแรงจูงใจ.....	134
15. ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	143

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในห้องเรียนกับ บรรยากาศการเรียนรู้ คุณสมบัติของผู้สอน โครงสร้างในการจัด การเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้.....	10
2. รูปแบบของบรรยากาศการเรียนรู้ทางจิตวิทยาในการจัดการเรียนการสอน.....	23
3. ลำดับความต้องการตามทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์.....	41